

Odpowiedź na interpelację

DPN-WJP.050.4.2025.AR
3655489.14478079.11737550
Warszawa, 09-03-2025

Dotyczy: interpelacji Posła Jarosława Wałęsy, znak: K10INT8148, w sprawie zanieczyszczenia powietrza w dużych miastach.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku

poniżej przedstawiam odpowiedzi na poszczególne pytania.

Ad. 1) Jakie działania zamierza podjąć Ministerstwo w kolejnych latach, aby zmniejszyć emisję smogu w najbardziej zanieczyszczonych miastach?

Dokumentem strategicznym Ministra Klimatu i Środowiska, który określa działania naprawcze do realizacji w perspektywie krótkoterminowej do 2025 r., średnioterminowej do 2030 r. oraz długoterminowej do 2040 r. jest „Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)” (aKPOP). Działania tam zapisane są nie tylko spójne z dotychczas realizowaną polityką poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu na poziomie krajowym oraz wojewódzkim i gminnym, ale przede wszystkim określają nowe kierunki działań w tym obszarze.

Przykładowe działania to:

- Wprowadzenie zmian do obowiązujących przepisów określających wymagania jakościowe dla paliw stałych/ustanowienie wymagań dla paliw biomasowych, w tym m.in. w *ustawie o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw* poprzez ustanowienie wymagań jakościowych dla paliw biomasowych, w tym peletu drzewnego stosowanego w sektorze bytowo-komunalnym.
- Utrzymanie najwyższego priorytetu w programach ochrony powietrza i w uchwałach antysmogowych w odniesieniu do obowiązku wymiany pozaklasowych kotłów na paliwa stałe na urządzenia grzewcze spełniające wymagania środowiskowe w połączeniu z równoczesnym przeprowadzeniem termomodernizacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej.
- Doprecyzowanie przepisów prawnych w zakresie nadzoru i monitorowania jakości instalacji spalania paliw, przewodów kominowych oraz paliwa stosowanego dla celów grzewczych w obiektach budowlanych.
- Eliminacja pojazdów wysokoemisyjnych z użytkowania oraz kontrola dostępności i ruchu pojazdów spalinowych w strefach szczególnie wrażliwych jak np. miasta.

- Promowanie zmian w otoczeniu regulacyjnym mających na celu likwidację barier inwestycyjno-budowlanych wpływających na dynamikę rozbudowy krajowej sieci gazowej.

Dokument ten ma na celu skoordynowanie działań wynikających z krajowych ram polityki dotyczącej jakości powietrza w powiązaniu z obszarami polityk odnoszących się do sektora bytowo-komunalnego, czystej energii, ciepła oraz odnawialnych źródeł energii, a także transportu. Poniżej link do dokumentu:

<https://www.gov.pl/web/klimat/krajowy-program-ochrony-powietrza>

Na poziomie wojewódzkim Programy Ochrony Powietrza (POP) stanowią podstawowy dokument określający politykę poprawy jakości powietrza na obszarze danego województwa. Celem tworzenia programów ochrony powietrza jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie norm jakości powietrza określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031) na obszarach, gdzie występują przekroczenia. POP powinny zawierać analizę przyczyn występowania wysokich stężeń substancji oraz wskazywać działania naprawcze mające na celu jak najszybszą ich redukcję do poziomów nieprzekraczających norm. W oparciu o te programy gminy zobowiązane są do wymiany na swoich obszarach określonej liczby źródeł ciepła na paliwa stałe, które nie spełniają określonych norm emisyjnych, w określonych terminach. POP określają trzy główne grupy działań naprawczych ukierunkowanych na poprawę jakości powietrza w strefach, na obszarze których stwierdzone zostały przekroczenia poziomów dopuszczalnych/docelowych wybranych substancji do powietrza:

- Wymiana wysokoenergetycznych źródeł ciepła na paliwa stałe.
- Kontrole przestrzegania przepisów wynikających z wymagań uchwał antysmogowych oraz kontrole w zakresie spalania odpadów.
- Działania o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.

Integralną częścią POP mogą być plany działań krótkoterminowych, wdrażane w sytuacjach wystąpienia ryzyka lub przekroczenia poziomów dopuszczalnych/docelowych, informowania społeczeństwa lub alarmowych w strefach.

Kolejnym narzędziem na szczeblu samorządowym są tzw. uchwały antysmogowe. Zgodnie z art 96 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku, Sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Przed administracją rządową oraz administracją samorządową stoi nowe wyzwanie związane z wejściem w życie nowej dyrektywy w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy. Dyrektywa (UE) 2024/2881 weszła w życie 10 grudnia 2024 r. i państwa członkowskie mają 2 lata na transpozycję przepisów dyrektywy do prawodawstwa krajowego.

Dyrektywa wprowadza od 2030 r. zaostrzone wartości dopuszczalne dla zanieczyszczeń, w tym dla pyłu zawieszonego PM₁₀ z 40 do 20 (średnia roczna z obecnych 40 do 20 µg/m³), PM_{2,5} (średnia roczna z 25 do 10 µg/m³), NO₂ (średnia roczna z 40 do 20 µg/m³) i i benzo(a)pirenu (poziom dopuszczalny 1,0 ng/m³, zamiast obecnego mniej ostrego poziomu docelowego 1 ng/m³). Wprowadza także nowe poziomy informowania dla pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} oraz SO₂ i NO₂ a także poziomy alarmowe dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM₅.

Dyrektywa obliguje kraje do utworzenia na obszarach tła miejskiego i tła pozamiejskiego superstacji monitorujących zanieczyszczenia dotychczas niemonitorowane w ramach przepisów UE, takie jak: cząstki ultradrobne wraz z pomiarem zróżnicowania cząstek, sadzę, amoniak oraz utleniający potencjał pyłu zawieszzonego. Władze lokalne będą korzystać z usprawnionych systemów monitorowania i modelowania jakości powietrza, co pozwoli na lepszą ocenę zgodności z przepisami oraz szybsze reagowanie na ewentualne naruszenia. W wyjątkowych sytuacjach państwa członkowskie mogą otrzymać więcej czasu na spełnienie nowych norm, pod warunkiem przedstawienia szczegółowych planów działań.

W ramach prac związanych z implementacją wymagań ww. dyrektywy do polskiego prawa przeanalizowane zostaną obowiązujące przepisy określające krajowy system oceny i zarządzania jakością powietrza, a następnie przygotowane zostaną kompleksowe propozycje przepisów, które pozwolą na skuteczne wdrożenie nowych wymagań oraz osiągnięcie zaostrożonych standardów jakości powietrza w wyznaczonym terminie.

Przygotowany zostanie również nowy Krajowy Plan Ochrony Powietrza wyznaczający działania na poziomie krajowym w celu osiągnięcia nowych norm jakości powietrza.

Ad. 2) Czy są planowane akcje edukacyjne w polskich szkołach mające na celu zwiększenie świadomości uczniów na temat zanieczyszczenia powietrza? Jeśli tak to jak one mają wyglądać?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi na bieżąco działania informacyjno-edukacyjne z zakresu problematyki jakości powietrza skierowane do ogółu społeczeństwa, w tym także do uczniów i nauczycieli. Przykładowo w tym roku planujemy wziąć udział w Pikniku Naukowym organizowanym przez Polskie Radio i Centrum Nauki Kopernik, podczas którego będziemy prezentować tematykę jakości powietrza.

W kolejnych latach planowane są również działania edukacyjne związane z problematyką jakości powietrza w Polsce. Ich głównym celem będzie edukowanie Polek i Polaków w zakresie indywidualnych działań, jakie można podjąć w celu poprawy jego stanu.

Dodatkowo MKiŚ:

- prowadzi prace nad dokumentem pn. Strategiczny plan działań w zakresie edukacji ekologicznej, którego zadaniem będzie określenie ram i priorytetów dla działań z zakresu edukacji ekologicznej w Polsce. Plan obejmie także działania skierowane do szkół w ramach edukacji formalnej, oraz będzie dotykał, jako jednego z tematów, także kwestii zanieczyszczenia powietrza. Planuje się przyjęcie dokumentu do końca roku 2025;
- współpracuje z MEN w ramach Zespołu ds. edukacji klimatycznej, wspierając MEN w zakresie wprowadzania zagadnień z zakresu edukacji środowiskowo-klimatycznej do podstawy programowej i do zasad funkcjonowania polskich szkół. Resortem wiodącym dla tych działań jest MEN, jednak przy znacznym udziale MKiŚ ze względu na pokrywające się kompetencje resortów w tym obszarze;

Na rok 2025 zaplanowana jest seria szkoleń dla nauczycieli z zakresu prowadzenia edukacji terenowej, tj. prowadzenia zajęć lekcyjnych poza budynkiem szkoły, np. na szkolnym podwórku, w parku, na skwerze lub w lesie. Pilotażowe, dwudniowe szkolenie odbyło się w roku 2024.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM